Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 190. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 4-го ЖОВТНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 4, 1956. No. 190. VOL. LXIII.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОЧАТКУЄ БЕЙЗБОЛОВІ ЗМАГАННЯ

Ню Йорк, 2 жовтня. — В середу 3 жовтня президент Айзенгавер прибуде літаком до Ню Йорку, щоб взяти участь у відкритті світових серій бейзболу, які почнуться цього ж дня на Іббетс Філд у Брукліні. Ці змагання за ходом і вислідами яких стежить з напруженням уся Америка, започаткує президент Айзенгавер, подаючи перший м'яч грачеві з Даджерсів Росві Кампанелля. Айзенгавер прибуде до Ню Йорку спеціяльно для відкриття світових серій бейзболу, щоб зараз після першої гри вернутися до Вашингтону. Під час змагань президент Айзенгавер буде гостем Волтера О. Маллея, президента Бруклинських Даджерсів і перебуватиме у його льожі. Разом з Президентом прибудуть до Ню Йорку, щоб взяти участь у змаганнях державний секретар Доллес, секретар скарбу Гомфрі, генеральний директор пошти Соммерфілд, секретар праці Мічел і секретар здоров'я Фолсом, як теж син Президента майор Джан Айзенгавер. Після приїзду Айзенгавера до Ню Йорку його переїзд з аеродрому до Бруклину охоронятиме 250 дедективів під проводом 12 офіцерів поліції. Сорок дедективів під проводом 4 офіцерів охоронятимуть летовище і літак Президента під час його перебування на змаганнях у Брукліні. На площі змагань матиме він охорону з понад 100 дедективів. Після прибуття Президента на Іббетс Філд у Брукліні його вітатимуть обидві бейзболові дружини Даджерс і Єнкі. — Перед виїздом Президента до Ню Йорку пресовий секретар Білого Дому Джемс Ц. Гаґерті подав до відома, що Айзенгавер виступить ще в Ню Йорку в рамцях своєї виборчої кампанії з кінцем цього місяця. Тоді ж плянує Президент взяти участь в Генеральному Зібранні ОН. Своє рішення в цьому напрямі виявив Айзенгавер під час конференції з республіканським кандидатом на сенатора в Ню Йорку, Дж. К. Джевітсом. Конференція тривала 45 хвилин і після її відбуття Президент підкреслив, що він хоче мати Джека Джевітса в Сенаті ЗДА і буде закликати населення Ню Йорку віддати свої голоси за ним.

Виборча кампанія в повному розгарі

Виборча кампанія є тепер в повному розгарі та степенується з кожним дальшим днем. Не тільки головні кандидати обидвох партій, Президент Айзенгавер і губернатор Стівенсон, але й їхні співкандидати, Ніксон і Кіфовер та ряд інших більших і менших крайових і місцевих партійних достойників безперервно виступають перед народом, себе взаємно критикують та підкреслюють свої заслуги і з'ясовують свої цілі. У поїздці по країні є віцепрезидент Ніксон і демократичний кандидат на віце-президента Кіфовер, перший їздить у слід за Стівенсоом та полемізує з його виступами, а другий, Кіфовер, полемізує з республіканцями в західніх і південних стейтах. Ніксон, виступаючи минулого вівтірка у Сиракюз, Н. Й., відразу критикував Стівенсона за його закиди „низького шляху" у виборчій кампанії президента Айзенгавера, закидуючи з черги Стівенсові „світовий рекорд в демагогії", зокрема коли мова про демократичні обвинувачення республіканців у збільшенні коштів прожитку та брак опіки над „малими людьми". Ніксон твердить, що для республіканців немає „малих людей", бо всі громадяни є рівні в своїх правах і можливостях, натомість демократи намагаються за всяку ціну поділити націю на кляси. Тим часом демократичний кандидат на віце-президента, сенатор Кіфовер, виступаючи в Лос Аламос закидував республіканцям, що вони „вплели політику" в атомову енерґію та не потрапили використати тієї нової могутньої сили для мирних цілей. Тим часом, з республіканського боку заповів свою інтенсивну участь у виборчій кампанії ще секретар рільництва Езра Тефт Бенсон, плянуючи свої відвідини і виступи у 18 стейтах, в яких є найбільш актуальні фармерські проблеми та фармерська політика уряду.

У вересні було 66,071,000 затруднених

Вашингтон. — Департамент торгівлі подав до відома, що в вересні цього року число затруднених досягло 66,071,000 осіб і що число безробітних знизилося на 200,000 осіб і виносить яких 2 мільйони осіб. Число затруднених у вересні цього року було на багато більше, як минулими роками: на 1,300,000 осіб більше, як у вересні 1955 року і на 4,000,000 більше, як у вересні 1954 року. Супроти серпня цього року, коли було 66,752,000 затруднених, число затруднених у вересні зменшилося на яких 700,000 осіб. Число безробітних у вересні було найнижчим на протязі останніх трьох років. Зменшення числа затруднень у вересні пояснюють відходом з праці великої кількости студентів, які звичайно працюють в літі по фабриках. Високе число затруднених й упадок числа безробітних приводив президент Айзенгавер в останній своїй промові в Лексингтоні, Кентакі, як приклад добробуту у ЗДА.

В АМЕРИЦІ

● У столиці Нікараґуа, Манаґві, перед домовиною з останками президента Анастазія Сомози, який в останню суботу помер у шпиталі від ран, що їх зазнав в атентаті, вчиненому на нього 21 вересня ц. р., продефілювали тисячі громадян. В понеділок домовину з тілом Сомози перенесено до собору, де була відправлена Архиєрейська Служба Божа. Похорон відбувся у вівторок 2-го ц. м.

● През. Айзенгавер призначив Джона Шлезака, колишнього підсекретаря армії, і суддю Маркізіо, до спеціяльного Комітету, який має своїм завданням поширювати у світі американські ідеї. Програму ширення цих ідей Президент назвав „Нарід до народу", і в травні цього року покликав був 34 чільних американських громадян різнонаціонального походження, з яких створено згаданий комітет.

● Син славного американського письменника Ернеста Гемінґвея, 24-річний Ґреґорі Гемінґвей, вступив до війська і був заприсяжений, як рекрут американської армії в Маямі на Флориді. Він прибув до ЗДА для цієї цілі з місця постійного замешкання свого і свого батька в Аруші, в Британській Східній Африці.

● Ернесто де ля Ґардія склав в останній понеділок присягу, як новий президент Панамської республіки. Водночас склали присягу два його заступники. Ернесто де ля Ґардія має 52 роки. На інавґураційній церемонії були приявні дипломатичні представники з 45-х країн. Американська делеґація, що була найчисельнішою, складалась з 18 осіб, на чолі з амбасадором Гаррінґтоном. Присягу відбирав Мануель Аріяс Еспіноза, брат останнього президента.

● 18 американських летунських компаній, які діють в стейті Ню Йорк, дійшли, внаслідок переговорів, які велись від травня ц. р. із Стейтовою Комісією проти дискримінації, до порозуміння в справі приймання на службу в летунських лініях муринів, як пілотів, радистів чи в іншому характері.

50,000 КЛІВЛЕНДЦІВ СЛУХАЮТЬ ПРОМОВИ АЙКА

У своїй промові, виголошеній до 50,000 осіб на Паблік Сквер у Клівленді, Президент Айзенгавер атакував гостро демократів, опрокидуючи їх закиди, що уряд підтримує тільки великі підприємства і занедбує звичайних громадян.

СТІВЕНСОН ЗАКИДАЄ АЙЗЕНГАВЕРОВІ „ПОЛІТИЧНУ НЕОХАЙНІСТЬ" У ВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ

Джерзі Ситі. — Адлей Стівенсон, демократичний кандидат на президента країни в найближчих виборах, закидував президентові Айзенгаверові, своєму республіканському суперникові у виборах, „політичну неохайність" у веденні виборчої кампанії. Промовляючи кілька разів в індустріяльних околицях північної частини Ню Джерзі минулого вівтірка, 2-го жовтня, Стівенсон в першу чергу полемізував з дотеперішніми виступами президента Айзенгавера та заповів свої дальші відповіді на ці виступи, намагаючись втягнути президента Айзенгавера в прямі дебати і полеміку між двома головними кандидатами. Дотеперішні виступи Айзенгавера Стівенсон схарактеризував як „повернення на низький шлях". Це добачує Стівенсон головно у видвигненому презид. Айзенгавером в одній промові попереднього дня запити: „Зотра партія в останніх роках зробила більше, щоб допомогти всім громадянам зустрічати проблеми їхнього щоденного життя". Стівенсон вважає, що цим запитом президент Айзенгавер визначив головну проблцарської Росії та що могли що демократи цей запит приймають і дадуть на них відповідь. Демократичний кандидат заповів, що він сам відповідатиме на цей запит через радіову і телевізійну сітку, вважаючи, що саме Демократичній партії треба завдячувати всі більші соціяльні досягнення країни. У своєму виступі Стівенсон заторкнув теж і ряд закордонно-політичних проблем, головно поширення совєтсько - московських впливів на Близький Схід, що було політичною ціллю вже царської Росії та яку могли досягнути лише тепер червоні володарі, завдяки недолужности республіканської закордонної політики — вважає Стівенсон. Головним мотом усіх цих виступів Стівенсона була „нова Америка, основана на справедливості, волі і вірі, поступова у внутрішній та динамічна в закордонній політиці".

Луїс передбачує подвоєння вугільної продукції у ЗДА

Сінсіннаті. — Тут почалася 42-га річна конвенція спілки Об'єднані Шахтарські Робітники, в якій бере участь коло 3,000 делеґатів. Відкрив цю конвенцію президент спілки Джан Л. Луїс, заявляючи, що є всі дані на те, що американська вугільна індустрія піднесеться з свого дотеперішнього занепаду і що на протязі найближчих 20 років вугільна продукція у ЗДА збільшиться щонайменше вдвоє. Оптимізм Луїса в цьому напрямі не відокремлений, бо тієї ж самої думки про можливість великої поправи у вугільній індустрії є і представники вугільних компаній і представники уряду. Спілка шахтарських робітників нараховує 400,000 членів і в 1952 році під час виборів вона підтримувала кандидатуру Стівенсона. В цьогорічній виборчій кампанії Луїс піддержував початково Гаррімана і досі ще не висловився, чи буде підтримувати Стівенсона, як демократичного кандидата на Президента. В окремому звіті із діяльности проводу спілки Луїс заатакував президента Айзенгавера, заявляючи, що Айзенгавер особисто відповідальний за всі дії, помилки і недоліки в своєму уряді. Головна увага конвенції спілки шахтарських робітників звернена на справу підвищення заробітної платні, яка виносить тепер 20.25 дол. денно. В поінформованих колах думають, що після переговорів Луїса з представниками вугільних компаній, які велися минулого тижня у Вашингтоні, вугільні робітники одержать 2 долярн підвишки до своєї заробітної платні.

Щепитимуть вакциною Солка теж і старші особи до 35 року життя

Вашингтон. — Керівництво Крайової Фундації для поборювання поліо подало до відома, що восени цього року почнеться широка кампанія за щепленням проти поліо усіх, в тому теж і старших осіб, щонайменше до 35-го року життя. Д-р Гарт Е. Ван Ріпер, директор фундації, заявив, що ця фундація рішила асиґнувати десять мільйонів долярів на закуплення ін'єкцій Солка для тих осіб і родин, що не мають можливости їх купити чи одержати з інших джерел. Щеплення старших осіб побажане, а то й конечне, бо воно може стати доброю забезпекою проти захворінь на поліо в старшому віці, тим більше, що ця недуга не робить різниці між дітьми і старшими й атакує усіх. Щеплення старших вакциною Солка започатковано вже в 24 стейтах ЗДА. Повинні бути защеплені проти поліо передусім усі жінки здатні родити дітей і чоловіки у віці до 35, а то й до 40 років. Це тим більше важливе, що скількість захворінь на поліо серед осіб згаданого віку зросла в останніх п'яти роках до понад 25 процентів. Досі, з огляду на недостачу більших запасів вакцини, защеплювано проти поліо тільки вагітних жінок і дітей до 13-го року життя.

Познанський процес заторкує політичні відносини в Польщі

Познань. — Всупереч намаганню державної прокуратури, щоб на судовій розправі у Познані проти винуватців вуличної демонстрації з 28 червня ц. р. говорилось тільки про їх конкретні дії, а не про ситуацію робітників та про політичні відносини, „політікум" цього процесу виступає щораз більше на верх — стверджують закордонні кореспонденти, приявні на процесі. Оборонець, адвокат Трояновський зажадав, щоб переслухати, як свідків, робітничу делеґацію, яка даремне старалася переговорювати з урядом про нещасливі умовини праці й заробітку познанських робітників. Власне поголоска, що ту делеґацію арештовано, викликала спонтанний страйк робітників і вуличні демонстрації. „Неможливо відділити демонстрацію від її учасників, приявних підсудних, як і неможливо відділити соціяльно-політичного тла від тієї демонстрації" — твердив адвокат. Ці підсудні, мовляв, не впали з неба, а їхні дії були тільки гарячішою реакцією молоді на ті самі справи, на які спокійніше реаґували їх батьки. Однак комуністичний прокуратор знову палко запевняв, що річ іде тільки про „хуліґанів" і „асоціяльні елементи", які старалися використати робітничу демонстрацію для своїх злочинних дій.

Юґославія хоче посередничати у справі Суезу

Об'єднані Нації. — Першим міністром закордонних справ, який прибув до Ню Йорку на засідання Ради Безпеки Об'єднаних Націй, що має почати наради над Суезькою справою в найближчу п'ятницю, був юґославський міністер Коча Попович. Висівши в минулий понеділок на нюйоркському летовищі, він заявив, що „існує поважна можливість компромісу" і що „при добрій волі можна осягнути реальну базу для позитивної розв'язки" Суезького конфлікту. Комуністична Юґославія підтримувала пропозицію Індії, щоб Суезький канал залишився під управлінням Єгипту, а була створена міжнародна дорадча рада. На засідання Ради Безпеки заповіли свій приїзд міністри закордонних справ Англії, Франції, Совєтів, Єгипту і Бельгії. Головою Ради Безпеки на місяць жовтень став, за ротаційною системою, — французький міністер Християн Піно. Єгипет заапелює до Франції, щоб з уваги на її тісне заанґажування у цьому спорі, вона передала президіювання комусь іншому. Англійський і французький міністри закордонних справ, — Ллойд і Піно, заповіли, що в середу 3 ц. м. відбудуть вичерпні наради в Суезькій справі з державним секретарем Доллесом у Вашингтоні.

Продовжується „розвінчування" Сталіна

Москва. — Кілька совєтських часописів, з очевидного наказу згори, знову заатакували Сталіна, цим разом „стратега і вождя" в т. зв. громадянській війні зараз після вибуху жовтневої революції. „Красная Звезда" впевняє, що совєтські історики „помилково" вважають південний фронт, яким нібн командував Сталін, найважливішим. „Красная Звезда" взагалі оспорює керівну ролю Сталіна у громадянській війні. Найважливішим тоді був східній, а не південний фронт (Колчак) і це, мовляв, правильно розцінював Ленін. Південний фронт із Денікіним та Врангелем став важливий щойно тоді, коли держави Антанти почали підтримувати операції проти большевиків від Чорного моря. Про завойовницько - імперіялістичну війну проти України і Грузії в тих теперішніх газетних випадах проти Сталіна не згадується. За переконанням закордонних представників в СССР, ця нова „розвінчувальна" кампанія зв'язана з нарадами в Ялті із Тітом, щоб доказати йому вірність антисталінській лінії.

Маршал англійського летунства ранений у катастрофі літака

Лондон. — Шеф-маршал англійського летунства, сер Гаррі Бродгерст, був поранений під час катастрофи велетенського турбо-моторового літака типу „Вулькан", коли той приземлювався на летовищі під Лондоном, вернувшись із далекої подорожі по світі. Як на іронію, „Вулькан" перебув багато летів на просторі 26,000 миль без ніякого випадку, аж, осідаючи на англійській землі, так сильно вдарив підвозям, що стався вибух і літак запалився. Чотири особи залоги згинули, дві важко ранені. — Катастрофа скоїлась на очах великої юрби людей, представників влади і приватних осіб, що вийшли назустріч своїм кревним і приятелям, які верталися додому з репрезентаційної подорожі літака до Австралії і Нової Зеляндії. „Вулькан" мав чотири могутні мотори. Маршал Бродгерст був гостем австралійського уряду під час австралійського „тижня летунства". Причина катастрофи ще не виснена, але під час приземлювання падав дощ і була дуже погана видність.

КОНФЕРУЮТЬ З ТІТОМ НА КРИМУ

Юґославський президент Тіто проходжується з Булґаніним (праворуч) і Хрущовом (ліворуч) після одної із нарад, що відбулися в Ялті на Криму. Здогадуються, що темою цих нарад були розбіжності між московською і сателітськими комуністичними партіями.

ДОЛЛЕС ПЕРЕКОНАНИЙ, ЩО ТІТО НЕ ЗАЛЕЖНИЙ ВІД МОСКВИ

СТВЕРДЖУЄ КОНЕЧНІСТЬ ЄДНОСТИ ЗАХІДНЬОЇ ЕВРОПИ. — ПРИЗНАЄ ІСНУВАННЯ РОЗБІЖНОСТЕЙ МІЖ ЗДА ТА АНГЛІЄЮ І ФРАНЦІЄЮ У СПРАВІ СУЕЗУ

Вашингтон. — „Передусім ми переконані, що подорож Тіта до Совєтського Союзу має на увазі щось більше, ніж „вакації" і що вона насправді пов'язана з важливими справами, які імовірно торкаються відношення совєтської комуністичної партії до сателітських держав і відношення сателітів до Совєтського Союзу" — заявив державний секретар Доллес на своїй пресовій конференції у вівторок 2 жовтня ц. р. Він покликався на свою розмову з Тітом в Бріоні в Юґославії в листопаді мин. року: Доллес заявив тоді Тітові, що Америка обстоює незалежність теперішніх сателітських держав від Москви, а Тіто запевнив його, що він стоїть на тому самому становищі. Доллес переконаний, що Тіто від того часу не змінив свого становища. Нема — заявив Доллес — ніяких доказів, наче б Тіто змінив свою політику. Зате Доллес заперечив, наче б Совєти задумували відкликати свої війська з сателітських держав і в цій справі сконтактувались з урядом ЗДА.

З інших справ, на пресовій конференції найбільш обговорювано справу Суезького конфлікту і справу західньо-европейської єдности. Державний секретар признає існування деяких розбіжностей між західніми великодержавами в справі Суезу. Він не сказав нічого конкретного про ці різниці погляду, але натякнув, що вони стоять у зв'язку з проблемою колоніялізму. Мовляв, Америка зберігає в цій справі (колоніялізму) „незалежне становище". Що торкається двічі в останньому тижні порушеної німецьким канцлером справи єдности і тіснішого політичного об'єднання Західньої Европи, то Дж. Ф. Доллес вважає таку єдність необхідною, але виключає, що Західня Европа, ставши „третьою силою" поруч із силами ЗДА і СССР, могла бути силою невтральною. Тому Доллес не бачить у факті можливої федерації чи конфедерації західньо-европейських країн ніякої прогри американської політики. Доллес пригадав вислів колишнього англійського прем'єра Етлі, що Европа мусить бути об'єднана, бо інакше загине. Про теперішні японсько-совєтські мирові переговори не хотів Доллес висловлюватись, вважаючи їх виключно справою даних держав. Зате Доллес ширше пояснював закиди, наче б адміністрація Айзенгавера фаворизувала диктаторський режим Перона в Арґентині. — Доллес твердив, що саме адміністрація Трумана викликала в Арґетині враження інтервенції у внутрішні арґентинські справи, наслідком чого власне Перон прийшов до влади. Правдою є, що за Перона почались були переговори про американську позику у висоті $60,000,000 на будову сталеварні в Арґентині, але умову про цю позику підписано аж після упадку Перона. Доллес заповів, що в п'ятницю виїде до Ню Йорку на засідання Ради Безпеки ОН в справі Суезького конфлікту. Він ствердив, що не треба апробати Конґресу щодо участи З'єдинених Держав в Асоціяції користувачів Суезького каналу, бо ЗДА не приймають на себе цією участю ніяких спеціяльних закордонно-політичних зобов'язань.

Англія вірить у мирну розв'язку Суезької проблеми

Об'єднані Нації. — Англійський міністер закордонних справ Селвайн Ллойд, який у вівторок 2 жовтня прибув до Ню Йорку, щоб взяти участь в п'ятницевому засіданні Ради Безпеки Об'єднаних Націй в справі Суезького каналу, висловив — висівши з літака — певність, що дасться осягнути мирну розв'язку цієї проблеми. Він сподівається, що Рада Безпеки підтримає плян 18-х держав із другої Лодонської конференції про конечність міжнародного управління для Суезького каналу, чи якоїсь міжнародної контролі. Ллойд ще раз підкреслив, що життьові інтереси численних держав у світі, пов'язані з Суезьким каналом, не можуть бути залежні від одної держави й одної людини, яка контролює той канал. На Раді Безпеки будуть приявні сім міністрів закордонних справ — це перший випадок в історії Об'єднаних Націй. Ізраїльський представник Ебба Ебан знову був в генерального секретаря ОН Даґа Гаммершилда, побиваючись за допущення його також на засідання Ради Безпеки з уваги на „спеціяльне заінтересування" Ізраїлю цими дебатами, у зв'язку з бойкотом, що його стосує Єгипет у відношенні до ізраїльських кораблів, які хочуть плисти Суезьким каналом. Зате єгипетський делеґат Омар Лутфі зголосився на нараду до американського амбасадора при ОН, Кебота Ладжа.

В СВІТІ

● На узбіччі Монте Касіно в південній Італії відкрито пропам'ятний цвинтар із 4,068 могилами англійських вояків, які згинули в боях за ту гору. Між полеглими є чимало українців, колишніх польських громадян, які були вивезені з Галичини до СССР, а потім звільнені на підставі т. зв. угоди генерала Сікорського з совєтським урядом і мусіли вступити до польської армії Андерса. Разом із цвинтарем посвячено відбудований монастир оо. Бенедиктинів.

● Карль Деніц, колишній адмірал німецької фльоти, наступник Гітлера після його смерти, вийшов із в'язниці в Шпандау, в якій просидів, як воєнний злочинець, десять років. Деніц має тепер 65 років і є поважно хворий. Він відмовився сказати щонебудь про майбутні політичні події.

● Голляндія „пригадала" і „звернула увагу" Об'єднаним Націям, не домагаючись ніякої окремої акції, що Індонезія, перейнявши на себе в 1949 році, з проголошенням своєї державної самостійности, зобов'язання сплатити 170,000,000 долярів, як вартість голляндських інвестицій, не заплатила нічого по нинішній день.

● До Беоґраду вернувся після тримісячної відсутности американський амбасадор Рідлберґер. Він матиме нелегке завдання — розкрити таємницю приїзду Хрущова з „приватною" візитою до Тіта і раптового виїзду Тіта до Ялти на „відпочинок".

● Англійський адмірал Джон Тайрвітт передав індійську фльотилю першому індійському адміралові Р. Д. Катарі. До цього часу індійці не мали воєнної фльоти під власним незалежним командуванням.

● У Пейпінґу відбулась велична вулична парада, якою китайські комуністи приймали президента Сукарна — першого голову не-комуністичної держави, Індонезії, що прибув з відвідинами до червоного Китаю. Назустріч Сукарно виїхав на летовище „сам" Мао Тсе-тунґ. Китайські комуністи, наслідуючи московський зразок з „потьомкінськими селами", поховали всю уніформовану поліцію та військо і показали натомість масу дітей і шкільної молоді: такий, мовляв, миролюбний цей край!

● На водах Південної Кореї перевернувся човен, в якому було 29 жінок. 15 жінок потонуло.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Acepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЛІБЕРАЛЬНИЙ КУРС У ПОЛЬЩІ

З усіх сателітних держав Польща найшвидше і в найбільшій мірі використала той ніби лібералізуючий подих, що пішов у Совєтському Союзі, як логічний наслідок офіційного осудження системи брутального терору, стосованої за однодиктаторського режиму Сталіна. Як відомо, за останніх кілька місяців стало підсовєтським громадянам трохи „легше дихати".

Власне, відгук того „легшого дихання" найголосніше залунав у сателітній Польщі. Найповажнішою причиною цього стала психіка поляків, дуже сильних в опозиції до кожного займанницького режиму. Вони найболючіше і найглибше відчули ялтинське підпорядкування їх створеному в Любліні з волі Москви „визвольному" урядові. Вправді, польський еміґрантський уряд став на становищі, що збройні виступи проти сателітного режиму задорого коштують народові, і тому кількакратними закликами дораджував припинити всякий збройний підпільний спротив, проте, настрої широких польських мас були ясні і самому варшавському режимові, і всьому закордонові. Найкращим зовнішнім виразником цих настроїв була така масова вірність польських мас католицькій Церкві, що й варшавські комуністи, заарештувавши кардинала-примаса Стефана Вишинського, не зважились на дальші репресії проти Церкви й релігії. Навпаки, вони — як сказано — зрозуміли лібералізуючий відхил у внутрішній політиці в СССР, як апробату для куди більшого відхилення в такому самому напрямку у власних відносинах.

Можна здогадуватись, що великою заохотою для тих членів польської офіційної верхівки, які попучили „ліберальний" курс, була перемога югославського Тіта, що вперто й послідовно виступав проти підлеглости Москві окремих держав із комуністичним режимом. Офіційно проголошене в Москві замирення між Тітом і компартією СССР на платформі „повної рівности і права на взаємну приязну критику" стала новим атутом в руках також польських тітоїстів. Їхнім речником став ніби теперішній прем'єр Циранкевіч, а символом „вичищений" за Сталіна, але оправданий потім, хоч і не допущений ще до влади перший польсько-комуністичний партійний вожак Гомулка.

Громом серед тих відносин у Польщі були заворушення в Познані 28 червня ц. р. Дебати у Варшаві на тему доцільности зміни курсу внутрішньої політики, ще більше загострились: чи затрубіти на відступ і завернути до репресій, бо, мовляв, Познань став заповіддю дальших протирежимових виступів, чи, навпаки, піти назустріч цим „бунтарським" настроям, що зродились не тільки з ідеології, але й з голодного шлунку. Як показують перші дні процесу проти познанських демонстрантів — покищо переміг той другий курс: признати робітникам в теорії право боротьби за покращання відносин, признати в'язням право оборони проти терору поліції і признати пресі та сірим людям більшу, аніж досі, свободу слова. Калькуляція прихильників такого ліберального курсу, що цим послабиться не тільки внутрішню опозицію в краю, але й ворожі сателітному режимові настрої польської еміґрації, виявились правильними. Варшавський режим — як виказує американська так звана Комісія Донована — видає річно коло 6,000,000 долярів на моральний розклад зміновіхівською пропаґандою польської еміґрації в одній тільки Франції. Співіснувальний флірт Заходу з Совєтами зробив теж своє. Внаслідок цього маємо заламання одностайного донедавна прозахідного і протисовєтського польського еміґрантського фронту, масові „контакти" польської еміґрації із сателітною Польщею та поворот до Польщі щораз більшої кількости польських еміґрантів.

Виголошена вліті цього року у Варшаві промова Булґаніна, яка перестерігала проти „надто великої свободи преси", була наявним доказом, що ті лібералізуючі прояви в Польщі не подобаються Москві. З другого боку, молодий польський комуніст з часопису „Попросту" мав відвагу заявити, що „демократизація", яку провадить варшавський уряд, не є доказом його щирости, якщо почали провадити її „з конечности" і провадять „виявляючи свою повну ігноранцію". Неможливо назвати того процесу тільки блефом і тільки димовою заслоною. Може він заламається, і то може швидше, як сподівається збита спантелику польська еміґрація. Але не можна наперед і рішуче виключати, що той процес набере таких форм, які стануть дійсно грізними для диктаторського однопартійного комуністичного режиму, і то не тільки в самій Польщі, але й в самій Москві. Може Москва та її прислужники в Польщі припинять цей процес і здавлять його в зародку, а може репресіями трудно вже буде здавити духа, що рветься на волю.

ПІДСУМКИ, ПОРІВНЯННЯ І ВИГЛЯДИ

З вереснем цього року дитячий журнал „Веселка", який почав появлятися і виходить як щомісячний додаток до „Свободи", увійшов у третій рік свого існування. Два повних роки виходу „Веселки" дозволяють вже сьогодні підбити підсумки проведеної праці, що можуть стати і стануть напевно базою дальшого розвитку, успіхів і досягнень.

За перший успіх треба вважати факт, що протягом двох повних років „Веселка" виходила правильно кожного місяця в небувалому досі для українських дитячих журналів тиражі (двадцять тисяч), що знайшла вона масовий круг читачів і що, особливо важливе, — безпосередній і щирий контакт з ними. За два роки свого існування добилася „Веселка" того, чого добивалися довгими десятиріччями подібні українські дитячі журнали, не зважаючи на те, що не мала вона можливости появлятися в такому вигляді, в якому повинен появлятися цього роду журнал — на доброму папері і в кольорах. Але добилася „Веселка" прихильного і щирого прийняття читацькою молоддю і старшою громадою саме, тим, що і видавництво і редакція вирівнювали ці технічні недостачі якістю: добрим виховним і всестороннім змістом, мистецькими ілюстраціями і вмілим добором матеріялу.

Дальшим успіхом „Веселки", що уможливив у великій мірі попередній, треба вважати факт, що в редакційній колеґії пощастило згуртувати найкращих і найбільш заавансованих діячів у ділянці дитячої літератури, а з другого боку те, що Редакції повелося приєднати до співпраці широке коло співробітників — мистців слова і пензля. Вже самий реєстр прізвищ письменників, публіцистів і мистців, які виступали на сторінках „Веселки", дозволяє з гордістю ствердити факт, що навколо журналу об'єднався чи не найбільший гурт співробітників в історії українських дитячих журналів, які дуже часто появлялися і ще й тепер появляються зусиллями і працею одиниць або невеликого кола співробітників.

Третім і найважливішим успіхом і досягненням „Веселки" було спонтанне і до глибини серця прихильне ставлення широких кіл громадянства, української іміґрації в ЗДА, в Канаді та в інших країнах світу. Українське громадянство зробило видавання „Веселки" справою своєї чести й амбіції. Пожертвувавши на пресовий фонд „Веселки" в 1954 році майже десять тисяч долярів і в 1955 році понад 13 тисяч долярів, українці у вільному світі дали доказ, що справа дитячого журналу є їхньою справою, що вони хочуть забезпечити за українською молоддю не тільки безперервний вихід журналу, але й високий рівень його змісту та оформлення.

Всі ці успіхи є першорядними і вирішними факторами в такому ділі, як видавання журналу, призначеного для дітей. І всі вони, разом з багатьма іншими моментами, дають підстави не тільки сподіватися, але й рахувати на те, що новий плян Видавництва друкувати „Веселку" на доброму ілюстраційному папері, з барвними ілюстраціями спричиниться да дальших успіхів і досягнень „Веселки", передусім до її поширення і до зросту жертвенности громадянства на її пресовий фонд.

Не тільки в З'єдинених Державах Америки і в Канаді, але й у всьому вільному світі українці мусять усвідомити собі те, що видавання „Веселки" має чимале політичне значення і є дуже важливим фактором у змагу вільного світу з московським комуністичним режимом, поневолювачем цілого ряду народів. Факт, що під совєтським режимом, в окупованій Москвою Україні, має можливість появлятися для 41 мільйона українського населення тільки один єдиний журнал для дітей „Барвінок", накладом всього 50,000 і що в той же час у вільному світі для півтора мільйона українських переселенців появляється друком журнал для дітей в накладі 20,000, має велике політичне значення, бо він доказує, з одного боку, перевагу праці і творчости в умовинах вільного життя, а з другого боку — упослідження і занепад української дитячої літератури під Совєтами. Вже саме порівняння, що в Українській ССР припадає один примірник дитячого часопису на 820 осіб, і що в Америці (Південній і Північній) припадає один примірник „Веселки" на кожних 75 осіб з-поміж українських іміґрантів, говорить більше як цілі політичні трактати.

Задержати це відношення в забезпеченні наших дітей своєю пресою і на майбутнє, значить добитися знову щонайменше 20-тисячного накладу друкованої і розсиланої окремо і видаваної на кращому папері і в кольорах „Веселки" — це буде не тільки культурним подвигом, але й політичним досягненням, що підтвердить високу громадську свідомість і зрілість української громади поза межами України. Все це дасть підставу для ще більш радісних гороскопів, як були ними дотеперішні успіхи, а саме для певности, що цього року українці в ЗДА й у вільному світі збільшать щонайменше удвоє свої пожертви на пресовий фонд „Веселки" і цим допоможуть піднести її не тільки на вищий технічно і змістово рівень, але і вдержати її в друкованому досі накладі.

ЩЕ ВЕЧОРАМИ...

Ще вечорами синь така сувора
Сріблиться іней не сухій траві,
Чорніють кипариси неживі,
І навіть сніг зривався позавчора

Іще калюжі сковує мороз,
А вже на тлі холодної блакиті
Ясніше розгорається щомиті
Передвесіннє золото мімоз.

І, дивлячись на золотаві квіти,
Гостріше відчуваєш самоту
І починаєш мріяти про ту,
Яку тобі ніколи не зустріти.

ІГ. КАЧУРОВСЬКИЙ

Любомир О. Ортинський

ПРОБЛЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В ПРАКТИЦІ ПІВДЕННОГО ТИРОЛЮ

Державні кордони західньоевропейських країн, назагал, покриваються з етнографічними кордонами і мають стабільний характер. У випадку Німеччини та її сусідів навіть великий програш і слідуючий після 1945 р. „випродаж" німецького райху всюди там, де ідентичність етнографічної і державної границі була безспірна, залишили її непорушеною. Так було у випадку німецько - швайцарської, німецько - голляндської, німецько - бельгійської і німецько - данської границь. Суґестії тодішніх окупаційних потуг Німеччини на адресу Берна, Брюсселю, Амстердаму і Копенгаґи використати нагоду і перевести „спрощення граничних зиґзаґів" були чемно відкинені, а публіцистичний коментар швайцарців звучав, що ще ніхто не збагатився тілом трупа і грабунком. Після дуже малих „спрощень", що їх розпочали були бельгійці і голляндці, підпорядкувавши під свою військову адміністрацію (чим підкреслено переходовість зміни і затримання границі як такої) кількадесят пограничних сіл німецької території ,всі ці села повернено законному власникові і саме цими днями канцлер Аденауер з міністром Брентано підписали в Брюсселі урочисто граничну конвенцію про „вічність" німецько - бельгійського кордону. У випадку Голляндії сталось це все давно, Данія не збагатилась навіть на кілька сіл і потреби такого підписування нема. Вийнятком від засади була долина Заару, яку французи довгі роки старались „европеїзувати" і затримати при собі всякими економічними й стратеґічними арґументами, але остаточно теж були змушені віддати законному власникові. Саме підписано про це в Бонні франко-німецьку повну згоду.

Значить, е т н о г р афічний принцип при витичуванні границі між державами виявився ще раз одиноким, який гарантує дефінітивне полагодження сусідських стосунків і який всилі перетривати війни, виграші, програші і навіть катаклізми, як ось німецький 1945 року.

Піврозв'язки мстяться

Не зважаючи на модні кличі про европеїзацію, великопростірність і засуджування національних спільнот та національних держав як анахронізмів 19-го сторіччя, жива дійсність вчить, що там, де знехтували етнографічний принцип як критерій розмежування держав, де покористувались піврозв'язкою у формі автономії для національних меншин, — життя заперечує їх правильність і творить конфлікти, які загрожують співжиття народів і призводять до криз. Маємо на увазі австрійсько - італійську кризу в справі Південного Тиролю, яка останніми днями до тої міри загострилась, що Відень відкликав свого амбасадора Девенталя з Риму, що падають чим раз гостріші закиди з обидвох сторін, що вже є процеси, засуди, жертви-герої і що не виключена якась мала громадянська війна, не кажучи про деякі міжнародні ускладнення.

Національний егоїзм бере верх

При розпаді австро - угорської монархії в 1918 р. Італія, примудрившись своєчасно змінити віхи, перейти до альянтського табору і засісти з переможцями до „парцеляції" дібр центральних держав, — збагатилась австрійською етнографічною т е р и т орією Південним Тиролем. Слаба австрійська республіка не була в стані не лише впоминатись за своєю власністю, але, зокрема за часів Дольфуса, дивилась на Рим, як на свого патрона та захисника від гітлерівської загрози „аншлюсу", і втрату території приймала як конечне зло, якому не можна противитись. Знов же збирач германських племен і їхніх земель, Гітлер, вище цінив приязнь Беніта Муссоліні, ніж і так йому не дуже симпатичних австрійців (дармащо сам ним був, а може саме тому) і проклямував Бреннер як тисячолітню границю між партнерами осі Берлін-Рим. Коли ж вона зломилась і порядкувати граничними справами взялися демократичний Рим і тоді ще немічний австрійський уряд, підписано в Парижі у 1946 р. договір між Італією й Австрією, згідно з яким Південний Тироль мав одержати повну автономію з усіма, в таких випадках „священно" загарантованими, правами. Очевидно, Австрії загарантовано було також право своєрідної контролі над реалізацією паризької конвенції. Від постанов „зеленого стола" до реальної дійсности, зокрема в таких справах, далекий шлях, і сьогодні маємо в середині Европи кризу. Австрійці доказують, що автономія для Південного Тиролю незреалізована, що, всупереч клявзулі паризької конвенції, Рим трактує країну як терен експансії для своєї популяційної надвишки; що внаслідок такої політики відсоток італійців у провінції Боцен від 1939 до 1956 р. зріс з 24 до 36; що уряди обсаджені італійцями, що заводиться цензуру преси, недопускається австрійських друків, а останнім часом — засуджується невинних людей на довгі в'язничні кари. Італійці відповідають вже не раз випробуваною в подібних випадках тактикою: отже, італійський міністер внутрішніх справ Тамброні заявляє, що ніякої південнотирольської проблеми нема; що це виключно італійська справа; що ніхто з осторонніх держав не сміє до неї мішатися; що Південний Тироль — інтеґральна частина Італії; що про якусь інвазію італійців годі говорити, бо кожний громадянин республіки може вільно порушуватись по цілій країні і вибирати собі місце осідку там, де йому сподобається. Для спростування статистичних заподань Відня Рим презентує свої чисельні дані, з яких виходить, що про зріст італійського населення нема мови, навпаки, в останніх роках воно малощо... не зменшилось. Ще гостріше говорить прокурор під час розправи в Боцені: „Ніхто, включно з ОН, не має права мішатись до наших внутрішніх справ, ми тут господарі".

Згадані дві промови викликали надзвичайно гостру реакцію у Відні, і вже читаємо в дуже спокійній і речовій щодо змісту австрійській газеті „Пpессе" таку відповідь: „Австрія зуміє знайти собі союзників для своєї слушної справи, якщо в італійців не візьме розум верх. Сильна рука аж ніяк не всилі зробити на нас враження. Чи маємо пережити банкрутство европейської ідеї саме в Південному Тиролі? Чи світова прилюдність має довідатись про те, як вузьколобий націоналізм унеможливлює добру волю, готовість компромісу і терпеливість?"

Ще одна наука

Не збираємось ламати копій в ім'я австрійських жалів і не маємо змоги перевірити стійкість італійських тверджень. Не наша справа заступатись за таку чи іншу розв'язку південно-тирольського питання. Порушуємо її тому, що вона є сьогодні актуальною проблемою, отже реферуємо актуальну політичну справу, корінь якої в проблемі національних меншин на території чужої держави. З цієї точки зору порушена справа цікавить нас як доказ на те, що залишення в границях держави компактною масою автохтонів іншої національної групи скорше чи пізніше призводить до конфліктів. Ніякий договір, клявзулі і урочисті запевнення тут ні при чому. Їх у відповідний момент викидає один чи другий міністер на смітник, і до голосу приходить державна рація стану панівного народу.

Як показує досвід з німецькими західніми й північними границями, таки найкращою розв'язкою все ще актуальної проблеми границь є застосування етнографічного принципу всюди там, де він тільки можливий. По сьогоднішній день носієм політичного, економічного і взагалі публічного життя спільнот є народи, кровних і духових зв'язків яких ще не порізали і не розлюзнили атомові вибухи та великопростірні комбінації. Так як дотепер розвиваються соціяльні, економічні і політичні процеси нашої плянети, принаймні Европи ,національна підметність народів і понадаціональна, навіть найтісніша, співпраця на різних відтинках життя, не лише себе не виключають, але перша щойно уможливлює безперебійне і безкризове функціонування другої. Правдою є, що суверенність держав сьогодні є іншою, ніж та, яка була в минулому чи навіть на початку нашого сторіччя. Нонсенсом було б сьогодні змагати до автаркії, проповідувати абсолютну незалежність на відтинку економіки, науки, мистецтва і навіть політики. Зазублювання матеріяльних дібр і духових надбань між народами є сьогодні передумовою всякого розвитку. Йде тільки про те, щоб в цій виміні духових і матеріяльних вартостей приймали участь народи-підмети самі, а не через патронів, що судорожно тримаються імперіялістичної практики минулого сторіччя. З цього погляду криза навколо Південного Тиролю, яка своєю суттю не загрожує нічим серйознішим, в кожному разі не прийде через це до війни, є ще одним доказом на те, що розв'язка проблеми національних меншин шляхом автономії є джерелом вічних криз і загострень між народами. Натомість критерій етнографічний дає одиноку ґарантію полагодження граничних спорів.

СУЕЗ У ЧИСЛАХ

Справа Суезу стала міжнародною справою. Міжнародні конференції підкреслюють велику політичну вагу Суезького каналу. Що більше, в політичному світі ясно, що справа Суезу — це не лише справа самого каналу та його власности, але це справа політичних впливів на всьому Близькому Сході. Проте, не зважаючи на всю політичну вагу Суезу, він має свою питому рахункову вагу, яка для його власників напевно важливіша, як вся політика. Власником Суезького каналу є Міжнародна Компанія, акційна спілка, в якій 45% акцій мають французи, а 44% англійці.

Ціна акцій Суезької Компанії на світовому ринку була дуже висока. В 1954 році ціна акції цієї компанії становила 355 дол. В останньому часі на лондонській біржі постала паніка і ціна акції Суезької Компанії впала до 182 дол. Акції почали переходити з рук до рук, не втрачаючи своєї покупности. Що більше, вони мають тепер великі спекулятивні вигляди для акціонерів. Справа в тому, що коли щонебудь станеться із самим Суезом, Компанія має впорядковану зразкову управу і велике майно поза межами Єгипту. Ще поки полковник Нассер почав акцію з націоналізацією Суезу, Компанія знала, що її концесії закінчуються в 1968 році, і тому закупила більше, як половину оригінальних шерів, виплачуючи навіть повною готівкою нові дивідендові шери. Крім того, вона вложила своє майно вартости коло 45 більйонів долярів у найкраще проспеpуючі компанії і корпорації.

Хоч про це не говориться навіть власникам шерів, Суезька Компанія має свої уділи в 700 великих корпораціях, між ними в таких, як Бендікс, Дженерал Електрик, Дженерал Моторс, Реджіс Пейпер, Соконі Мобіл Ойл. Далі Суезька Компанія має понад 54 мільйони долярів у короткотривалих інвестиціях, головно в британській і французькій валюті.

Інвестиції і все нерухоме майно Суезької Компанії, поза самим вдержанням каналу, виносить близько 300 мільйонів долярів, і все це є поза Єгиптом. Отже, забезпека для покриття акцій є повна. Якщо б Суезька Компанія рішилась виплатити всіх акціонерів, а їх є 900,000, тоді вона могла б оплатити акції по 320 долярів, значить вдвоє більше, ніж вони тепер коштують на біржі. А Компанія сподівається ще відшкодування від Нассера. Якщо Суезька Компанія порішить, не зважаючи на втрату каналу, залишитись „у бизнесі", тоді це буде найбільша у світі інвестиційна компанія.

Т.

В. Гайдарівський

ЩЕ ОДНО КОХАННЯ

Повість

(1)

I

Зустрілися вони випадково і в досить прикрих обставинах. Максим Копа вертався з праці додому. Дмухав скажений вітер, свистів, вив, як голодні пси, гнав вулицями хмари пилу. Кожен ступінь уперед доводилося парубкові робити з таким зусиллям, наче грудьми пхав поперед себе навантажений віз. Пісок неприємно хрумтів йому на зубах, лоскотів у носі, шарудів у вухах, муляв на тілі під сорочкою, піском, здавалось, були пересипані всі нутрощі. Долонею затулив очі, йшов наосліп, лише час від часу поглядаючи в щілини між пальцями, щоб на когось не наскочити.

Але чого боявся, те й сталося. На перехресті вулиць, де вітер лютував ще з більшою несамовитістю, Максим відчув, що об нього щось ударилося, почув зляканий зойк і падання тіла. Він мимохіть відвів руку, а вітер у ту ж мить жбурнув у нього хвилю піску. В очах йому запекло, заблищали багряні вогні і посипалися іскри, як з-під молота, що б'є по розпеченому залізу.

— Яка неввічливість! — почув Максим біля себе жіночий голос. — Збив людину з ніг і не здогадається допомогти підвестися...

— А як я нічого не бачу! Мені самому в очах сто чортів кочергами длубають...

— Справді вам так погано? — запитав той самий голос уже лагідніше, може, навіть стурбовано.

— Що ж тут гарного, як очей розплющити не можу.

— Давайте руку, — сказала жінка. — Зараз заведу вас десь у подвір'я і спробую допомогти.

Максим відчув у своїх пальцях руку, таку тендітну, як пташка, і покірно пішов за жінкою. Вона завела його в якесь затишне місце, де вітер не шарпав одежі і не обсипав колючим піском.

— Ну, тепер стійте і не рухайтесь, — тоном наказу мовила жінка. — Почнемо операцію. Та прошу не здригатися. Розплющуйте одне око, розплющуйте і не моргайте, а то я можу подумати хто-зна-що.

Максим став у зручну для жінки позу, і вона, не зважаючи на його мимовільні сльози, почала копирсатися в очах кінчиком пахучої хустки. Незабаром він з полегкістю зідхнув.. Кліпав повіками, ніби не вірячи, що вже все минулося і перед ним знову відкрився світ. Навіть подивився вгору й побачив сонце, що стояло високо в небі, кривависто-червоне, оповите курявою,. піднятою вітром із землі.

— Ну, що? — спитала його рятівниця. — Більше не ріже?

Тоді тільки поглянув на ту, яка позбавила його неприємности. Це була зовсім не така жінка, яку, бувши осліплений, Максим собі уявляв. Він уважав, що тоненький різкий голосок, упевнений, трохи сварливий і насмішкувато-сміливий належав жінці літній, можливо, якійсь медичній сестрі або лікарці. Але перед ним стояла зовсім не жінка, а щось дивовижне, скоріше похоже на блакитний снопик волошок, туго стягнений посередині зеленим перевеслом. Та то таке склалося лише перше враження, викликане тим, що дівчина була одягнена в синю суконку й такого ж польового кольору шапочку. Він побачив, що у дівчини були великі чорні блискучі очі, з-під шапочки вибивалось непокірне, вороне, як і очі, волосся, над маленькою червоною губою зійшов м'якенький пушок, а на м'яких, засмажених сонцем щічках з'явилися були і одразу зникли привабливі ямочки. Уся дівоча постать ввижалася Максимові несправжньою, здавалося, що суконка приковувала не тіло, як це буває у звичайних людей, а щось незрозуміле, ніжне, крихке і прозоре, мов скло.

— Як вас вітер не зломив! — вирвався поклик здивування у парубка.

— А чому ж мене мав вітер ламати? — блиснувши білими рівними зубами, з усмішкою запитала дівчина.

— Та ви така, як лозина.

— Лозу вітер не ламає, — сказала дівчина, і на її щоках показалися ямочки. — А вас скоріше може вітер зломити. Ви, я дуб. Я, ударившись об вас, подумала, що на стовп або стіну наскочила.

Дівчина теж із цікавістю розглядала свого співрозмовника. Максим, справді, у порівнянні з дівчиною-лозиною виглядав як кремезний дуб. Увесь він був ніби сплетений із міцних товстих линв, густо пов'язаних вузлами. Голова в нього була велика, квадратова, наче нашвидкуруч витесана з корчуватого дерева й посаджена на м'язисту жилаву шию, яка глибоко вросла в широкі плечі. З розстібнутої сорочки виглядали високі волохаті груди. Вздовж тулуба звисали з закасаними вище ліктів рукавами міцні руки. З кожної цяточки цієї людини пашіла могутня сила. Дівчині здавалося, що коли б він пішов просто, то перед ним не встояли б ніякі мури. Але очі ніяк не відповідали будові його тіла. Вони з-під полових брів світилися так сумирно, ясно й простодушно, що треба було себе стримувати, аби не погладити його по шовковисто-м'якому білому волоссі, як гарненького хлопчика.

— Ну ,то як, уже добре бачите? — спитала вона, щоб виправдати своє пильне задивлення в його очі.

— Ще й як! Аж не хочеться відсіля йти. Стояв би оце й дивився на вас та й дивився...

— Чого ж би ви на мене дивилися? — з притаманними дівчатам наївністю й кокетуванням промовила дівчина.

— Дивна якась ви, — сказав парубок. — Мені здається, що ви можете літати.

— А мені здається, — відповіла дівчина, — що під вами земля хитається і вгинається, як тонкий лід.

Максим забув навіть, що він йде з роботи і, за звичкою, повинен би лежати вже в ліжку і спочивати якусь годинку; забув про вітер, що лютував над містом і так недавно завдав йому прикрощів. Не міг відвести свого погляду від привабливої дівчини, охоче відповідав на її запитання, підшукував слова лагідні, приємні і шкодував, коли несподівано вихоплювалося якесь слово кострубате, придатне для вжитку не з такими незвичайними, як вона, створіннями.

Дівчинка теж не квапилася. Вона розмовляла з щойно зустрінутим парубком так вільно, ніби спіткала свого давнього і близького знайомого. Дуже скоро дізналася, що парубок працює у заводі молотобійцем, а його коваля зовуть Лаврінoм Матвійовичем, і коваль цей найкращий майстер серед усіх ковалів, парубок же прожив на світі двадцять шість років, а ще досі й гадки не мав одружуватися, і є в нього старенька мати, яка свого сина кличе Максимом і ніяк не інакше.

— А я, бувши вашою мамою, називала б вас Максом або Симою, — зауважила дівчина.

— А я б не хотів Максом бути, бо так собак кличуть, — заперечливо сказав парубок.

— Неправда ваша, Макс — це людське ім'я, — не погоджувалася й дівчина.

— Що ви мені говорите! — наполягав на своєму Максим. — На нашому краю, де я мешкаю, є в одного чоловіка такий паскудний собака, що на нього гидко дивитись. А злий, як сатана. Так і націляється схопити людину за литку. І те паскудство називає господар Максом...

РЯТУЙТЕ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ДОПОМОЖІТЬ ВДЕРЖАТИ І РОЗБУДУВАТИ ДЛЯ НЕЇ РІДНУ „ВЕСЕЛКУ"! ПОШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ПОЖЕРТВУ НА ФОНД „ВЕСЕЛКИ"!

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА

Під знаком століття уродин Софії Русової, громадської діячки й піонерки українського жіночого руху, відбувалися ювілейні наради Українського Золотого Хреста в готелі Леланд у Дітройті, Миш. у днях 1, 2 і 3-го вересня 1956 р.

При вході на залю кидалася в очі чепурна книжечка на 68 сторінок, що її видала Головна Управа УЗХ з нагоди Ювілейного З'їзду, в якій поміщено кілька основних статтей про УЗХ, його завдання й осяги, привітання від Братніх Організацій та від поодиноких членів, членок, Відділів і різних національних організацій та українських підприємців. Книжечка була багато ілюстрована знімками Відділів, та праці Головної Управи. Мистецьку обгортку виготовив проф. М. Михалевич. Він і приготовив проєкт прапору Головної Управи УЗХ та проєкт спеціяльної відзнаки УЗХ, і Головна Управа УЗХ почувається до обов'язку йому за це подякувати.

Атракцією З'їзду УЗХ була мистецька виставка, влаштована в центральному місці вестибюлю, і нею захоплювалися не лише делеґатки й гості, але й численні американці, бо в той час відбувався в тому ж готелі й З'їзд Американських Ветеранів і їхніх жінок. Вмілим і дбайливим підобранням кераміки, вишивок та народних строїв зайнялася проф. Оксана Генґало з Филаделфії і їй належиться подяка за її труд.

Ювілейний З'їзд УЗХ почався в суботу 1-го вересня о год. 10-ій рано. Його відкрила пані Павлина Різник голова Головної Управи УЗХ. По проведеній молитві вона привітала делеґаток і гостей, а між ними ред. О. Ждановича з Франції, пані Олену Залізняк, представницю СФУЖО з Монтреалу, й пані Стефанію Савчук, голову Організації Українок Канади ім. О. Басараб, як також численних представників ОДВУ, МУН і Зарева із ЗДА та представників УНО, УСГ і МУН з Канади та інших.

До президії З'їзду вибрано Анну Левкут на предсідницю, Марію Кукіз і Євгенію Коцюбу — заступниці, Володимиру Кавку й Олену Дуб — секретарки.

Цікавими й цінними згадками про Софію Русову поділилися з присутніми д-р Галина Лащенко й Олена Залізняк.

Про працю Головної Управи за останніх два роки звітувала голова ГУ УЗХ Павлина Різник. В тому часі організація зросла на три нові Відділи та пороблено заходи для зорганізування чотирьох нових Відділів. В тому самому часі перейшло через Головну Управу понад 1300 листів, до Відділів вислано 20 обіжників та кількома наворотами матеріяли культурно-освітньої референтки. Вдержано сторінку УЗХ у „Жіночому Світі" й поміщувано довші статті в „Свободі", „Самостійній Україні" й в інших часописах і журналах. В порівнянні з попередніми роками допомогові акції майже подвоїлися, але вони ще не є вистачальними, щоб бодай частинно допомагати тим в Европі, які допомоги потребують. Для успішного подавання допомоги пороблено старання відкрити Представництва УЗХ в Німеччині, Австрії, Франції й Бельгії. Пожвавлено червонохресну діяльність, вплинвається на молодих членок, щоб відвідували курси медсестер, започатковано медично-резервовий фонд, до якого всі членки вплачують певну квоту кожного року, а які будуть вжиті під час потреби негайної допомоги на рідних землях. Пороблено пляни й приготування для розгорнення курсів цивільної оборони й першої помочі не лише для членок, але й для загалу. Багато часу й уваги звертається на організування молоді.

Звіт із праці Відділів приготовила на підставі анкет і зреферувала на З'їзді проф. Оксана Генґало.

По звітах вив'язалася жива дискусія, падали запити й відповіді, падали й поради, як züактивізувати ціле наше середовище, щоб спільним зусиллям прямувати до мети. По дискусії Контрольна Комісія подала до відома, що всі фінансові книжки в порядку й виявила, що на допомогові цілі УЗХ переслав 3.500 дол. Одноголосно нагороджено уступаючу Управу вотум довір'я, і на цьому закінчено перший день нарад.

Ввечорі цього дня делеґатки пішли на перекуску в гості до місцевих Відділів УЗХ ч. 14 і 34 до залі Мишиґенської Ліґи, де міститься домівка одного з тих Відділів УЗХ. За гарну вечерю й за милопроведений час треба зложити подяку жіноцтву УЗХ в Дітройті і Гемтремку.

В неділю 2-го вересня делеґатки взяли участь у Богослуженнях у своїх церквах. Цього ж дня пополудні почалася спільна сесія УЗХ, ОДВУ і МУН для відзначення 25-річчя Українського Золотого Хреста, якою проводила Павлина Різник. Це була імпозантна частина З'їзду. Присутність на залі близько сотні уніформованих членкинь УЗХ, які зайняли перші ряди крісел, підкреслювала щось незвичайне. Коли палкими словами згадувано працю померлих членок УЗХ і згашувано лямпадки по кожному прочитаному імені, коли посвячувано прапор Головної Управи УЗХ і підкреслювано його значення, коли нагороджувано кількадесятьох піонерок золотою відзнакою УЗХ, то не тільки котилися сльози по лицях присутніх членкинь УЗХ, але й на переповненій великій залі майже всім присутнім крадьком продиралися сльозинки, а дехто таки голосно ридав. Котились сльози радости й гордости ... Ці моменти залишили глибокий слід на всіх присутніх.

По закінченні церемоніяльної частини З'їзду наступили привітання від різних національних організацій, Церков, достойників, центральних і місцевих організацій, американських і канадійських організацій. Прочитано численні привітання з Европи, Південної Америки й Австралії. На особливу увагу заслуговує привіт від Централі Американського Червоного Хреста в Вашинґтоні й привітання Президента Айзенгавера, яке, на жаль, прийшло по З'їзді і там не було відчитане.

По привітах Стефанія Савчук, голова ОУК, виголосила реферат про діяльність Сестринної Організації Українок Канади, щоб основніше запізнати членок УЗХ і делеґатів Братніх Організацій у ЗДА про працю й осяги Сестринної Організації в Канаді. Д-р Галина Лащенко прочитала реферат про Срібний Ювілей УЗХ, якого вислухали всі присутні з великим захопленням, бо він був цікавий.

Ввечорі цього дня відбувся Ювілейний Бенкет УЗХ, який мав рівночасно бути вшануванням проф. Ол. Неприцького-Грановського за його 20-ліття головування в Центральній Управі ОДВУ. На нещастя проф. Грановський не був присутній, бо несподівано захворів у самому початку З'їзду, і лікарі відослали його літаком додому на негайну операцію. За це всі були мило здивовані, коли на бенкеті головну промову виголосила дружина проф. О. Грановського пані Ірина Т. Грановська. Нагороджено її рясними оплесками, а за її працю в УЗХ і допомогу в нав'язанні контактів із Американським Червоним Хрестом, п. Павлина Різник, що проводила бенкетом, нагородила її від Головної Управи і З'їзду УЗХ золотою відзнакою УЗХ і проклямувала її почесною членкою УЗХ. Гарячий привіт від Організації Українок Канади зложила п. Стефанія Савчук, а палкий привіт від українців в Европи й Друзів по Ідеї передав ред. Олег Жданович. Привітання зложив і заступник губернатора стейту Мишиґен. На початку бенкету д-г Микола Вігун згадав про величаве святкування 75-ліття ген. М. Капустянського в Мюнхені, і йому відспівано „Многая літа". Інж. Степан Куропась передав дружині проф. Грановського книжку поезій Ювілята, яку своїм коштом видрукували вдячні члени ОДВУ, УЗХ і МУН. Маруся Попович прочитала привітання проф. Грановського, яке він надіслав із шпиталю в Ст. Пол. Закінчено першу частину бенкету патріотичною промовою проф. М. Михалевича, щоб пам'ятати про визвольну боротьбу українського народу. У бенкеті взяло участь поверх 300 осіб. По бенкеті продовжувалися танки до пізнього ранку, які почалися виступом знаного гумориста й співака Анатоля Радванського з Филаделфії.

В понеділок 3-го вересня продовжувалися наради УЗХ, на яких обговорювано пляни на будуче, прийнято відповідні резолюції та вибрано нову Головну Управу в такому складі:

Павлина Різник — голова, Анна Левкут і Марія Лехицька — містоголови, Оксана Генґало — секретарка й культ.-освітня референтка, Міра Повх — фін. секретарка, Ніна Михалевич — мед.-санітарна реф. Євгенія Коцюба — виховна реф., Володимира Кавка — організаторка, Марія Квітковська, д-р Галина Лащенко й Люба Бегека — члени; Марія Кукіз, Анна Наконечна й Олена Дуб — Контрольна Комісія.

П. Р.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(За совєтською пресою і радіом)

ГОЛОВА КОЛГОСПУ КЕРУЄ... КУЛАКОМ

Колгоспник Ф. Олексієнко пише до редакції „Радянської України" (23 серпня ц. р.):

„Якось на початку року в Баштанському районі на Миколаївщині відбувалась нарада шоферів. На цій нараді я трохи покритикував голову колгоспу ім. Кірова — тов. Дозорцева за те, що колгоспні автомашини стоять під голим небом, без усякого догляду. Після цього Дозорцев викликав мене до свого кабінету, вилаяв і сказав:

— Ти думаєш, що тобі повірять? Ні. А в колгоспі вже не працюватимеш.

Так воно й вийшло. В кінці травня я своєю автомашиною привіз камінь. В цей час Дозорцев і бухгальтер Рачковський прийшли з весілля, — обидва п'яні. Дозорцев почав мене лаяти, ображати нецензурними словами, кричав „вижену з колгоспу", вимагав ключа від машини. Коли я сказав, що це не поміщицька економія, а колгосп, що мене можуть з членів колгоспу виключити тільки загальні збори колгоспників, Дозорцев ударив мене.

Я звернувся до секретаря Баштанського райкому Ново-Олександрівської МТС т. Пугачова, але він не схотів, як то кажуть, виносити сміття з хати і зробив усе, щоб вигородити Дозорцева. Незабаром мене змусили зовсім залишити колгосп.

Після цього я звертався до Миколаївського обкому партії з просьбою вислати на місце свого представника. Але просьби мої не задовольнили. Обком знову доручив розібрати справу Баштанському райкомові. А Дозорцев заявляє, що куди б на нього не скаржився, він завжди буде правий."

Оце і є — московсько-совєтська демократія в практиці.

ПОМЕР КОМПОЗИТОР М. ВІЛІНСЬКИЙ

7-го вересня ц. р. помер у Києві Микола Вілінський, композитор і педагог. Народився М. Вілінський 1888 року в місті Первомайську (Донбас), освіту здобув в Одеському університеті на юридичному факультеті і в Одеській консерваторії. Микола Вілінський написав значну кількість творів, серед них: кантата „Молдавія", баляда у формі варіяцій на українську тему, „Елегічна сюїта", вісім прелюдів для фортепіяна, ряд концертних фортепіянових п'єс, обробка „Заповіту" Т. Шевченка для хору з оркестрою, твори для духової оркестри, багато романсів, обробок народних пісень. Крім того М. Вілінський зредаґував 36 фортепіянових творів М. Лисенка, які ввійшли в 13-й том повної збірки його творів, і закінчив деякі фортепіянові твори з музичної спадщини визначного українського клясика (Ноктюрн, сі-мінор, Тарантеля, три ескізи). Поряд з композиторською діяльністю М. Вілінський 35 років провадив педагогічну працю.

Український Літературно-Мистецький Клюб
Ню Йорк 149 2nd Ev.

Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку повідомляє, що у п'ятницю 5 жовтня 1956 р. відбудеться Реціталь драматичного баритона Федора Хімченка (Борислава). В програмі рециталю твори українських і чужинецьких композиторів. Акомпаніює Іванна Прийма. Початок о год. 8 вечора.

Увага! Українці Джерзі Сити й околиці!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ
Відділ Джерзі Сити
з цілою українською громадою вшанують
в неділю, 7-го жовтня 1956 р.
о годині 4-ій по полудні
у великій залі Публічної Школи ч. 16
в Джерзі Сити (ріг Sussex і Washington Sts.)
СТОРІЧЧЯ НАРОДИН ВЕЛИКОГО КАМЕНЯРА
ІВАНА ФРАНКА.
Прибудьмо всі віддати Йому глибокий поклін!
Український Конґресовий Комітет
Відділ Джерзі Сити, Н. Дж.

ПОЗІР! ПРОВІДЕНС І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
Українська Православна Парохія, іменем Св. Іоана Хрестителя
влаштовує
БАЛЬ
В СУБОТУ, 6-го ЖОВТНЯ 1956 Р.
початок о год. 8-ій вечора,
в залі UNITY HALL, corner Potters Ave. & Ocean St.
Просимо численно прибути, з Потакет, Кренстон, Вунсакіт і інших околиць. За добру забаву ручить
Церковний Комітет

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАННЯ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЮ ЙОРКУ
Відділ Українського Конґресового Комітету Америки
— влаштовує —
в неділю, 7-го жовтня 1956 р.
о годині 5-ій по полудні
у великій залі Українського Народного Дому ч. 140-142 Друга Евеня в Ню Йорку
ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ
в справі виборів:
ПРЕЗИДЕНТА, ВІЦЕПРЕЗИДЕНТА, СЕНАТОРІВ і КОНҐРЕСМЕНІВ.

Ціллю Віча є докладно поінформувати американських українців, а зокрема новоприбулих, про значення виборів, конечність масової участи в них, а також про приписи в справі реєстрування, та самого голосування.

На вічу виступлять:

1. Д-р Роман ОЛЕСНИЦЬКИЙ: „Загальні інформації про вибори".
2. Адв. Степан ЯРЕМА: „Демократична партія та вислід Конвенції в Шікаґо".
3. Адв. Михайло ПІЗНАК: „Республіканська партія та вислід Конвенції в Сан Франціско".

Українці Великого Ню Йорку! Політична боротьба за вибір Президента, Віцепрезидента, Сенаторів і Конґресменів не може проходити без реакції з боку американських українців. Навпаки, ми повинні в цю акцію включитися, щоби сповнити свій громадський обов'язок, та ще більше популяризувати українську справу.

УКРАЇНЦІ ФИЛАДЕЛФІЇ Й ОКОЛИЦЬ!!!
Українська Автокефальна Правосл. Парафія св. Покрови
У ФИЛАДЕЛФІЇ — (2225 N. Mascher St.)
7-го ЖОВТНЯ 1956 Р.
ОБХОДИТИМЕ
СВОЄ ХРАМОВЕ СВЯТО
ПОРЯДОК СВЯТКУВАНЬ:

а) 6-го ЖОВТНЯ, о 7-ій годині вечора ВЕЛИКА ВСЕНІЧНА, а після неї ПАНАХИДА за мучеників УАПЦ і за спочилих парафіян;
б) 7-го ЖОВТНЯ, о 10-ій годині ранку — СВЯТА ЛІТУРГІЯ.
в) Після св. Літургії, о 1-ій годині дня СВЯТОЧНИЙ ОБІД в параф. залі.

Всі Богослуження очолить Високопреосвященніший Владика Митрополит УОАН
в сослуженні околичного Духовенства.
Співатиме парафіяльний хор під орудою п. Олекси Дідуха.
Парафія сердечно запрошує всіх українців своєю присутністю звеличити це Свято.
Настоятель і Парафіяльна Рада Церкви
Св. Покрови у Филаделфії

GENERAL MOTORS, GENERAL ELECTRIC, DU PONT, WESTINGHOUSE, AMERICAN TELEPHONE & TELEGRAPH COMPANY, INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES, ALUMINUM COMPANY OF AMERICA

Це найбільші підприємства не тільки Америки але цілого світу.
Чи Ви хотіли б стати співвласником всіх цих підприємств?
Ви можете ним стати за посередництвом
ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФОНДІВ
(MUTUAL FUNDS)
інвестуючи одноразово від 250 дол. вгору, або місячно від 10 дол. вгору.

За докладнішими інформаціями в українській і англійській мовах, просимо виповнити і вислати поданий внизу купон. Інформації даємо безкоштовно та без будьяких зобов'язань з Вашої сторони.

Увага ОГІО! Нашим представником в стейті Огайо є пан LEV DUBAS
2669 West 14th Street Cleveland 13, Ohio
Tel.: TO 1-1547

Ім'я ....
Прізвище ....
Вік ..... Тел. ....
Адреса ....

KING MERRITT & CO. Inc.
Foreign Language Dept. (Ukrainian)
391 Grand Avenue, Englewood, New Jersey
Tel. LOwell 7-0103
MUrray Hill 8-8840

Фірма П. СТАСЮК
124 Перша Евня
між 7-8 вул., Ню Йорк 9, Н. Й.
продає в своїй торгівлі слідуючі м'ясні продукти по спеціяльних цінах:

ШИНКИ свіжі, рубані з наших вепрів — 45 ¢ lb
Варена ШИНКА (Boiled Ham Sliced) — $1.29
Імпортовані з Польщі ШИНКИ Передні (ціла кена) — 78 ¢ lb
КОВБАСА КРАЯНА — 89 ¢ lb
КОВБАСА КРАКІВСЬКА (ціла) — $1.25
КОВБАСА СЕРДЕЛЬОВА — 69 ¢ lb
СМАЛЕЦЬ 1 фунтова пачка — 17 ¢
КИШКИ Кашані або рижові — 29 ¢ lb
САЛЬЦЕСОН Кращої якости — 65 ¢ lb
ВУДЖЕНКА BACON by the whole slab — 45 ¢ lb
Імпортовані ШИНКИ 2 фунтова кена — $1.95
ШИНКИ В КЕНАХ ТУТЕШНІ — 72 ¢ lb

ПРОГОЛОШЕНІ ЦІНИ ЗОБОВ'ЯЗУЮТЬ ВІД СЬОГОДНІ ДО СУБОТИ, 20-го ЖОВТНЯ (ОСТ. 20) ВКЛЮЧНО.

ГУРТОВНО, — НЕ ПРОДАЄМО, А НАШ ТОВАР ДІСТАНЕТЕ ТІЛЬКИ В НАШІЙ КРАМНИЦІ.

Склеп відкритий кожного дня до год. 6-ої вечора.
П'ятниця і субота до год. 7-ої вечора.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, в тим самим і співвласниками 17-ти мільйонового майна організації!

ЧИ ШЛУНКОВА НАДКВАСОТА СПРИЧИНЮЄ ВАМ
ШЛУНКОВІ БОЛІ?

Багато огірчених через свою недугу, наберуть нової радости життя, коли дізнаються про винахід ліку, що зветься RUMIL, який наче чудодійним способом облегшує симптоми ШЛУНКОВОЇ НАДКВАСОТИ. Звичайні об'яви такого стану це: пече зґага, тиснення ґазів, кваси, воніти та болі після їдження — після зажиття перших доз цього ліку, біль минає в кількох мінутах.

Байдуже, як довго Ви хворіли або які ліки вже заживали, скористайте з цієї чудової нагоди, щоб попробувати RUMIL без жадного риску. Якщо Ви зараз вишлете цей вирізок до TYNOL CO., Dept. 301, Box 321, Croton on Hudson, N. Y., вони вишлють Вам дві $3.50 фляшки за тільки $4.00 (плюс оплату COD). Ви щадите не тільки $3.00, але Ви маєте змогу уживати одну фляшку без риску. Якщоб RUMIL не поміг би Вам в жадному випадку, Ви можете повернути другу фляшку для повного звороту. Не посилайте грошей. Заплатіть тільки листоноші при доставі. Замовляйте тепер, доки пропозиція є актуальна. (Напишіть точно друком Ваше ім'я і адресу на зворотній стороні коверти і певно одержите RUMIL без опізнення.)

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ ПЛАТІВКИ
Заходіть або пишіть по українські й другі платівки. Висилаємо платівки по цілому світі. Пишіть щодня по український каталог платівок.
FOREIGN RECORD EXCHANGE
2219 West Chicago Avenue, Chicago 22, Ill., U.S.A.

ОЩАДЖУЙТЕ СЬОГОДНІ
так щоб мати завтра...
Цей знак запевняє забезпечення ➔
платимо 3½% дивіденди

Trident Savings & Loan Assn.
1935 WEST 51st STREET, CHICAGO 9, ILL.
GRovehill 6-4711
ПЕТРО ПУЦИЛО, Екзекутивний Директор.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР В АМЕРИЦІ
під мистецьким керівництвом
Йосипа Гірняка
Вшановує Століття Народин Великого Поета України

ІВАНА ФРАНКА виставою поеми
„МОЙСЕЙ"
Мистецьке оформлення слова: О. ДОБРОВОЛЬСЬКОЇ. Вокально-емоційне оформлення поеми: М. ФОМЕНКА.
Музичний керівник: Л. КРУШЕЛЬНИЦЬКИЙ. Озвучення і світло: В. ЗМІЙ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.
Неділя, 7-го жовтня 1956 р.
в залі:
ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ, 847 Н. Френклин вул.
Початок о год. 7-ій вечора.
Квитки вступу в крамниці БАЗАР.

Спорт

ЗАКАЛУЖНИЙ, БЕРЕЗА — В ЗБІРНІЙ КАНАДИ!

Торонто, 28 вересня. — ФА Канада промувала до складу Збірної Канади двох українців Володимира Закалужного і Мирона Березу (обидва УФК Леви, КК Ліга Торонто). Канада відбуде в м. листопаді ц. р. елімінаційний матч в рамах першенств світу ФІФА проти Мехіко, в Мехіко Ситі. Змагун, який репрезентує державу в грах за першенство світу, мусить бути громадянином даної держави і мешкати на території цієї країни не менше як 36 місяців.

ТРИЗУБ — ІТАЛІЯ 2:2 (1:1).

Торонто, 25. вересня. — Третій матч за першенство Н. Ліги проти Італії дав нерішену 2:2 (1:1) в присутності 3,500 глядачів на Фред Гамилтон. Вислід був непевний до останньої хвилини гри. Ворота — Тризуб — Кампо 1, Шевчишин 1., Італія — Надалін 1, Д-Арканджело 1 карне. Поляки клюбу Вайт Іґлс здобули ліґове першенство — Італія, Олстер і Тризуб с членами цьогорічного плей-офу і б'ються за місця вершка табелі 2 до 4. Спарта — Кенедіснс 5:2.

Б. Прудиус.

УСК ГАРТФОРД — Ф. К. ГАРІБАЛЬДІС (Міделтави).

4:2 (2—1)

В неділю, дня 23 вересня УСК Гартфорд розіграв другі з черги змагання за мистецтво Гартфордської ліґи в Міделтавні, Конн., вигравши відношенням 4:2. — Гарібальдіс — це сильна італійська дружина, скріплена цього сезону чотирма найкращими грачами з „Гартфорд Італян Старс".

Вже по 4 хвилинах гри Міделтави здобуває перші ворота після непорозуміння між воротарем і обороною УСК. Не зважаючи на це, УСК переходить до офензиви і в 12 хвилині С. Товпаш гарним стрілом вирівнює. В 20 хвилині гри С. Товпаш стріляє другі ворота з подачі М. Красія. В 44 хвилині гри Коляченко дуже притомно ловить карного.

В 65 хвилині гри С. Товпаш стріляє треті ворота.

П'ять хвилин пізніше правий лучник Міделтавну стріляє ґола, але С. Товпаш, пригадуючи собі „добрі байройтські часи, стріляє четвертого ґола, усталюючи вислід дня.

Склад УСК Гартфорд: Коляченко, Сивенький, Семчишин, Дитюк, З. Товпаш, Пришляк, Якимів, В. Красій, С. Товпаш, М. Красій, Жансен, Тесля, Еинярський.

С. Грицина.

ВСЯЧИНА

КАЖЕ КОРМИТИ ДІТЕЙ ТВЕРДИМИ ХАРЧАМИ ВЖЕ В ПЕРШИХ ДНЯХ ПО НАРОДЖЕННІ

Д-р Волтер В. Сакет написав статтю до Магазину „Загальна Практика", в якій доражує кормити немовлят твердими харчами вже в перших днях по народженні. Нормально дають дітям тверді харчі аж після трьох місяців їхнього життя. Д-р Сакет твердить, що він давав тверді харчі для 600 немовлят, і всі вони в 9 тижні дуже добре виглядали і були здорові. Діти терпіли менше на діярею (розвільнення), матері мали менше клопоту з кормленням, і менше треба було додавати вітамін і мінеральних солей. Цей лікар каже так кормити немовлята: в 10-му дні давати їм проціджену городину, в 14-ому дні проціджене м'ясо (сікане), в 17 — ціджені овочі, а пізніше щотижня додавати такі сікані і проціджені харчі як помаранчі, яйця, зупи і банани. Д-р Сакет радить кормити дітей що шість годин, а коли дитина мас 17 днів, то тільки три рази денно.

ПОМЕР ОПІКУН ПОКИНУТИХ ДІТЕЙ

У Португалії помер о. Америко, що все своє життя присвятив опіці над покинутими дітьми. Його акція так розрослася, що, вмираючи, він залишив 6 великих домів, де приймається і виховується дітей, що їх покинули матері, чи які залишилися круглими сиротами. — Рівночасно він опікувався теж бездомними родинами.

Похорон о. Америко був сповнений драматичних сцен, бо дехто з його вихованків просто тратив притомність. Група людей кинулась силою відчиняти домовину, щоб востаннє обняти свого добродія.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ЧЕСТЕР, ПА. — Т-во ім. Т. Шевченка Відд. 156 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 7-го жовтня, точно о год. 2-ій по полудні, в Громадськім домі. Просимо всіх членів прибути і забрати білети на Бенкет. — В. Новак, секр.

З Рідного Краю надійшли до нас болючі вісті про смерть наших Найдорожчих, Матері і Братів:

†

АННА з СОНЕВИЦЬКИХ КИСІЛЕВСЬКА, нар. в 1865 у Волківцях пов. Мельниця, вдова по о. Йосифі, присвятила своє трудолюбиве життя релігійному й патріотичному вихованню своїх двох дочок і шістьох синів, з них трьох священиків, та відданої їй під опіку молоді в Станиславові. Померла в 1946 в Княжі від горя й жахіть.

О. НЕСТОР КИСІЛЕВСЬКИЙ, нар. в 1886 у Волківцях, катехит української гімназії в Городенці і парох Радчі коло Станиславова, містодекан, радник Єп. Конс., громадський і кооперативний діяч, помер у 1945 від розриву серця, поражений подіями.

О. ДАНИЛО КИСІЛЕВСЬКИЙ, нар. у 1902 в Рошневі, безженний, завідатель Княжа, пов. Снятин, народний діяч, ув'язнений в 1945 р., помер у лагері на Уралі.

Нехай буде вічна пам'ять про їх праведне й жертвенне життя!

Родина КИСІЛЕВСЬКИХ і ВЕЛИЧКОВСЬКИХ

• РОЗШУКИ •

Різняк Евдокію Василину з Коломиї пошукує її сестра Марія зам. Свищук. Має вістки з дому. Зголошення переслати на адресу:
DMYTRO HALINIAK
707 Parrish Street
Philadelphia 23, Pa.

НОВАКІВСЬКИЙ Ярослав
з Гаїв Бучацьких
пошукує тітки або родини, яка виїхала до Америки перед війною. Відповіді прошу слати на адресу:
Mr. NOWAKOWSKI J.
16 Marais Mansions, Marais Rd.
Sea Point, Cape Town, S. Africa

Пошукую Василя КІНДРАТА, який приїхав до Америки кораблем "General Grilli" до Ню Йорку 10.1.52, разом зі мною прибув до Німеччини і у Мюнхені працював зі мною у фірмі вугілля. Зголоситися на адресу: John Stecko, 1327 Lackawanna Ave., Elmira, N. Y.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В „СВОБОДІ"

ТАРЗАН, ч. 3749. В засідці.

Старяючись заступити шлях Мілові, Тарзан побіг довкола будинку, а потім вздовж темної алеї.

Але йому не вдалося вхопити слід тварюки, і . . .

Два моряки ще й ще раз ударили його важелями . . . бо Гуннар Міло добре їм заплатив, щоб позбутися цього дикого гіганта!